Misiunea d-lui Chamberlain la Berchtesgaden

– Prin telefon, dela trimisul nostru special din Geneva –

Geneva, 15 Septembrie

„Atâta vreme cât se mai aude încă glasul omenesc și n'a început să răsune glasul tunului, mai sunt încă speranțe de pace". Așa îmi vorbea ieri d. a. șeful delegației unei țări neutre.

Probabil că, spre a face să continue glasul omenesc, prin negocierile pe cari lordul Runciman s'a însărcinat să le ducă la bun sfârșit, d. Chamberlain, reprezentantul marelui imperiu britanic, a luat curagioasa hotărîre de a solicita d-lui Hitler întrevederea dela Berchtesgaden. Am comunicat aseară că știrea a produs aci senzație. Dar știrea nu era cunoscută decât într'un cerc diplomatic foarte restrâns. Vreți o dovadă? D. Herriot, care a părăsit Geneva la ora 9 seara, n'o cunoștea încă. Unii spun că ea nu era cunoscută nici la Paris de toată lumea politică. Cert este că, la Geneva, era venită ca o lovitură de teatru, cu totul neașteptată. Totuș cineva, ale cărui informații s'au dovedit totdeauna exacte, mi-a spus azi dimineață că, aci la Geneva, un singur om știa despre această lovitură de teatru, hotărîtă la Londra în cel mai strict secret, și că acest om era d. Litvinov.

Adevăratul înțeles al gestului d-lui Chamberlain

— „Vizita la Canosa!" Spun unii și adaogă... „După aluziile d-lui Goering și ale d-lui Hitler la cele ce se petrec în Palestina și la abandonarea arabilor de către englezi, după ironiile la adresa democrației occidentale, după nenumăratele pretenții, din ce în ce mai imperative, solicitarea d-lui Chamberlain adresată d-lui Hitler, de a binevoi să-l primească, mărește atât de mult prestigiul celui de al treilea Reich, încât nu este surprinzător că d. Hitler s'a grăbit să răspundă afirmativ d-lui Chamberlain. Au mai fost personalități britanice la Berlin și se cunoaște rezultatul: după fiecare vizită, Reichul a devenit mai puternic. D. Hitler cere astăzi prin glasul d-lui Henlein, o parte din trupul Cehoslovaciei. S'a dus oare d. Chamberlain la Berchtesgaden să i-l ofere pe o tavă de argint fabricată în Franța? Pentrucă, este foarte îndoelnic că pe această tavă d. Hitler va găsi vreo bucată din trupul coloniilor britanice".

Alții însă, mai puțin impulsivi, în judecata lor, au altă impresie:

— „Ca să se înțeleagă bine adevăratul înțeles al gestului suprem al d-lui Chamberlain — spun aceștia — trebue să ne gândim la psihologia specială a poporului britanic. Pacifist convins, având oroare de război, el nu ar putea accepta decât cu condiția că într'adevăr a fost făcut totul pentru împiedicarea lui. Tentativa curagioasă a d-lui Chamberlain nu numai că nu-l scoboară în ochii compatrioților săi, dar îl înalță ca pe un adevărat gentlemen englez, care nu confundă „onoarea" cu „ambiția" și nu leagă soarta poporului său de o chestiune de prestigiu momentan. D. Chamberlain înțelege să netezească terenul, întrebuințând acel „fair play", care caracterizează tradiția britanică.

Din contactul direct dintre doi oameni, cari au la spatele lor forța morală a opiniei publice din țările lor respective, poate ieși o clarificare binefăcătoare pentru toată lumea. Nu se putea să nu se încerce și acest mijloc suprem, care va rămâne în istoria timpurilor noastre. Dacă se va salva pacea — și desigur d. Chamberlain a plecat convins în reușita încercării sale — prestigiul Marei Britanii va eși la rândul lui mărit în ochii întregei omeniri.

La Berchtesgaden se va găsi de cei doi oameni de stat soluția care să dea satisfacție și revendicărilor sudeților și principiului suveranității statului cehoslovac.

Dreptul popoarelor de a dispune de ele însile nu exclude, în cazul sudeților, o soluție în cadrul unității politice a statului cehoslovac. Să așteptăm, deci, cu încredere, rezultatul acestui gest de înalt interes moral, care poate salva, pentru vreme îndelungată, pacea Europei".

Inițiativa d-lui Chamberlain a fost bine cântărită

— „Inițiativa d-lui Chamberlain — mai spun alții — nu este atât de spontană cât se pare. Ea a fost desigur cântărită bine, când d. Chamberlain și-a pregătit cu multă abilitate terenul politic. Spre a evita orice fel de interpretare greșită, atât în ce privește legătura dintre Anglia și Franța cât și atitudinea Marei Britanii, în fața unei agresiuni din partea Germaniei, d. Chamberlain a făcut să apară în ziarele britanice acel comunicat, care afirmă în modul cel mai categoric solidaritatea Angliei cu Franța, pe teren internațional, și hotărârea Angliei de a interveni în caz de agresiune împotriva Cehoslovaciei, alături de Franța. Vizita dela Berchtesgaden nu este deci o slăbire a legăturii franco-britanice. Dimpotrivă. Solidaritatea franco-britanică, în caz de război, va apare ca o consecință logică și fatală a solidarității celor două țări, în sforțările lor pentru menținerea păcii. Plecarea d-lui Chamberlain la Berchtesgaden este deci expresiunea supremă a sforțărilor comune, pe care Franța și Anglia le fac pentru menținerea păcii europene.

Nu se poate ca d. Hitler să nesocotească și acest istoric gest al democrației occidentale, hotărâtă ca, pe cale de bună înțelegere, să aducă armonie între popoare".

GREȘELILE POLITICE DIN TRECUT

Dar, iată și glasul recriminărilor retrospective: „Ceeace se petrece acum este fructul greșelilor politice din trecut. E suficient să amintim ca pe cel mai important și care a înlesnit, desigur, evenimentele, actuala greșeală a guvernului francez, care a refuzat ideea unui pact oriental unic, susținut de un om de stat, care purta pe atunci răspunderea politică externă a țării sale și care prevăzuse primejdia vremurilor de astăzi. Mai târziu, după proclamarea neutralității Belgiei, s'a făcut o greșeală din altă parte, când s'a refuzat, de data aceasta o propunere cehoslovacă mai restrânsă, în ce privește securitatea Europei centrale și care a fost atunci susținută și de guvernul francez. Dar, afară de aceste greșeli mai sunt și altele. Origina lor este însă în însuși modul cum a fost destrămat tratatul dela Versailles. S'a pus preț deosebit pe clauzele teritoriale, dar s'a cedat continuu în schimb în ce privește clauzele financiare și militare ale tratatului dela Versailles, ca și cum securitatea celor dintâi nu depindea aproape exclusiv de cele din urmă.

In ziua când Germania, secătuită de clauzele financiare, cari apăsau greu asupra vieței ei economice și o împiedicau să evolueze prea repede, spre dinamismul agresiv, a recăpătat și egalitatea de drepturi pentru înarmare, pacea Europei, așa cum a fost stabilită după războiul mondial, a fost primejduită. O Germanie, refăcută financiarmente și devenită o mare putere militară, nu mai putea fi reținută. Germania opune astăzi retorismului diplomatic, filozofiei geneveze și jurisdicțiunii internaționale, regimentele ei, fortificațiile ei, aviația ei și unitatea ei sufletească. S'au schimbat pozițiile, s'au schimbat datele problemei. O mare putere, înarmată până în dinți, stă astăzi în fața puterilor occidentale. Și aceasta se datorește voinței acelora cari își luaseră sarcina să garanteze liniștea Europei, pe temeiul statutului stabilit după războiul mondial.

Iată greșeala: s'a alergat după himera desarmării, în timp ce s'a dat țărilor învinse dreptul de a se înarma până în dinți și astăzi se miră lumea că aceste înarmări își deschid drum pentru justificarea lor în slujba politicii pentru care au fost făcute.

D. Goering a întrebuințat în discursul său dela Nürnberg o formulă plastică, atât de plastică, încât nu poate fi reprodusă, spre a pune în opoziție dinamismul german față de lipsa de curaj a celorlalți. Se va vedea acum dacă întrevederea dela Berchtesgaden nu va fi o nouă greșeală sau dacă dimpotrivă, așa cum trebue să dorească toată lumea, ea va fi sfârșitul greșelilor și începutul unei ere de colaborare și de înțelegere. Dar, pentru aceasta va trebui ca la Berchtesgaden să nu se salveze pacea pe spinarea Cehoslovaciei, ci să se ajungă la un acord general în toată chestiunea".

In general, cercurile diplomatice geneveze așteaptă să vadă ce propunere va face d. Chamberlain d-lui Hitler și ce rezultate va obține primul ministru britanic, care, incontestabil, și-a angajat întreaga lui situație. Numai o soluție onorabilă și care n'ar transforma Cehoslovacia în victimă, ar consacra, — după părerea cercurile geneveze — gestul Marei Britanii ca o adevărată, nobilă și istorică acțiune. In orice caz — adaogă aceste cercuri — nu cred să se uite că, în războiul mondial, au pierit milioane de oameni și că ar fi o adevărată crimă să se deschidă drum spre cine știe ce noui prevențiuni și cine știe din partea cui.

Scrisoarea d-lui Mussolini

Articolul atribuit d-lui Mussolini și apărut în „Popolo d'Italia" sub forma unei scrisori adresată lordului Runciman, a avut aci comentarii. Se spune, în unele cercuri, că dacă astăzi d. Mussolini pledează pentru desmembrarea Cehoslovaciei și alipirea regiunii sudete la Germania, este pentru că d-sa preferă această soluție unui federativ cehoslovac, în care populația germană ar avea desigur o mare influență și care mai curând sau mai târziu ar trage toată Cehoslovacia în orbita politicii germane. Este dar — se spune în aceste cercuri — o soluție de interes italian pentru împiedicarea unei prea mari influențe germane în Europa centrală.

Se remarcă deasemeni finalul articolului din „Popolo d'Italia", în care se vorbește de fruntarii trasate cu cerneală și de cele trasate de „Providență" sau de „sângele vărsat".

COMUNICATUL INTREVEDERII DELA BERCHTESGADEN

Publicarea comunicatului asupra întrevederii dintre d-nii Chamberlain și Hitler a fost cunoscut aci la ora 10 seara. Comunicatul fiind laconic și el nevorbind decât despre examinarea largă a situației și necesitatea unei noui întrevederi, diplomația geneveză nu face încă niciun comentariu. Se constată numai că, după toate probabilitățile, d. Chamberlain a ascultat deocamdată modul de a vedea al d-lui Hitler și propunerile cancelarului și s'a înapoiat la Londra să le facă cunoscute guvernului britanic, ceeace înseamnă că primult ministru britanic n'a luat nici un angajament. De altfel, din sursă autorizată, aflu că cercurile britanice de aci desmint știrea răspândită că d. Chamberlain ar fi plecat cu gândul de a propune d-lui Hitler plebiscitul. Aceleași cercuri afirmă că d. Chamberlain n'a plecat de fapt cu niciun fel de propunere bine determinată, urmând să asculte mai întâi modul de a vedea al cancelarului Germaniei. Cercurile diplomatice geneveze spun că deocamdată, până nu se va cunoaște printr'un al doilea comunicat, care desigur va trebui să fie dat la Londra, în urma întrevederii d-lui Chamberlain cu colegii săi din guvern, cari sunt propunerile d-lui Hitler, echivocul continuă.

Textul comunicatului a fost, până târziu noaptea, obiectul discuțiilor între membrii delegațiilor dela Geneva. Comunicatul e considerat, prin însăși redactarea lui ca de mare importanță.

❖

In legătură cu plecarea d-lui Chamberlain, la Berchtesgader „Neue Zürcherzeitung" spune că această vizită a fost hotărîtă de acord cu d. Daladier și că la un moment dat, era vorba ca și acesta să plece cu d. Chamberlain, dar că s'a renunțat, spre a nu se da întrevederii un caracter de conferință.

DOMINIOANELE ENGLEZE SUNT ALĂTURI DE ANGLIA

Wellington, 15 (Rador). — *Președintele consiliului de miniștri, definind atitudinea Nouii Zelande, a spus:*

Acolo unde se află Marea Britanie, trebue să fim și noi.

❖

Ottawa, 15 (Rador). — *D. Mackenzie King, primul ministru al Canadei, a telegrafiat d-lui Chamberlain, exprimându-i „profunda satisfacție cu care, d-sa și colegii săi, au aflat de vizita pe care o face în Germania".*

❖

Canberra, 15 (Rador). — *D. Lyona, primul ministru al Australiei, a trimes o telegramă d-lui Chamberlain exprimându-și admirația sa cea mai călduroasă pentru vizita sa la Berlin, asigurând de sprijinul guvernului australian pentru politica și inițiativa sa, în vederea salvării păcii.*

Intrunirea membrilor guvernului englez și a șefilor resorturilor apărării naționale

Londra, 15 (Rador).— Agenția „Reuter" transmite:

Majoritatea membrilor guvernului și șefii departamentelor apărării naționale s'au întrunit la amiază în birourile Comitetului imperial din ministerul afacerilor străine.

Sunt prezenți între alții lordul Halifax, d. Inskip, sir Samuel Hoare, d. Kingsley Wood, d. Hoare Belisha, d. MacDonald, d. Duff Cooper și vicontele Gort, șeful marelui stat major imperial.

Reuniunea, care a avut un caracter normal, a durat peste o oră.

Londra, 15 (Rador).— Conferința ținută azi de comitetul apărării imperiului are cea mai mare importanță, dacă se ține seama de numărul și importanța personalităților cari au participat.

Plecarea d-lui Chamberlain n'a schimbat întru nimic măsurile de securitate luate sau în curs de execuție.

Deliberările conferinței tind, se crede, la coordonarea tuturor măsurilor luate în ultimele zile de fiecare din departamentele interesate.

Comitetul executiv laburist examinează situația

Londra, 15 (Rador). — *Comitetul executiv al organizațiilor laburiste a discutat azi timp de trei ore situația internațională. Au luat cuvântul între alții d-nii Attlee și Greenwood.*

Nu s'a luat nici o hotărîre intrucât se așteaptă rezultatul întrevederii dintre d-nii Hitler și Chamberlain.

Reuniunea s'a amânat sine die.

Pentru mâine dimineață a fost convocat consiliul național laburist.

O DECLARAȚIE A D-LUI HULL

Washington, 15 (Rador). — D. Cordell Hull, ministrul afacerilor străine, a făcut următoarea declarație:

„Conferința istorică dintre d-nii Chamberlain și Hitler este, firește, urmărită cu mare interes de toate națiunile care sunt profund interesate la menținerea păcii".

Italia e solidară cu Germania

Roma, 15 (Rador).— **Redactorul diplomatic al agenției „Stefani" scrie:**

In fața crizei cehoslovace, care a ajuns acum în faza sa culminantă, poporul italian păstrează un calm perfect.

Soliditatea axei Roma-Berlin s'a confirmat încă odată în leala solidaritate a guvernului fascist și a întregei naț iuni italiene pentru recunoașterea drepturilor poporului german.

Se poate deasemeni sublinia că nota oficioasă din „Informazione Diplomatica" și articolul apărut azi în „Popolo d'Italia" au indicat limpede Europei drumul pe care îl are de urmat pentru a evita o conflagrație.

Intrevederile președintelui Lebrun

Paris, 15 (Rador). — **Venind dela Rambouillet, președintele Lebrun a primit în cursul după amiezii la Elysee rând pe rând pe d-nii Daladier, Jeanneney, președintele Senatului și Herriot, președintele Camerei.**

La ora 19 d. Lebrun s'a înapoiat la Rambouillet.

Starea sănătății d-lui Goering s'a imbunătățit

Berlin, 15 (Rador).— *Starea sănătății mareșalului Goering se îmbunătățește.*

Joi la amiază s'a publicat următorul buletin medical:

„Inflamația la partea interioară a coapsei drepte este în scădere sensibilă.

Febra puternică înregistrată la începutul fenomenelor de otrăvire a sângelui este în scădere.

Temperatura se apropie de normal".

„Politica mea de totdeauna a urmărit asigurarea păcii", a declarat d. Chamberlain la plecarea din Londra

Londra, 15 (Rador).— D. Neville Chamberlain a plecat spre Germania Joi dimineață, exact la ora 8,35, pe bordul unui avion dintre cele mai moderne ale aviației britanice.

D-sa plecase dela Downingstreet la ora 7,50, aclamat fiind de o mulțime destul de numeroasă, cu toată ora matinală.

Primul ministru a răspuns la aclamațiile mulțimei prin surâsuri și gesturi făcute cu mâna.

D. Chamberlain a sosit la aeroportul Heston la ora 8,28, luând imediat loc pe bordul avionului.

Lordul Halifax, care mersese la aeroport pentru a saluta pe primul ministru, privind cerul, a declarat: „ce frumoasă dimineață! Poate va fi de bun augur".

La sosirea pe aeroport d. Chamberlain era însoțit de sir Horace Wilson și de d. William Strang, cari îl însoțesc în călătoria în Germania.

La scoborârea din automobil d. Chamberlain a fost salutat de d. Kordt, însărcinatul cu afaceri al Reichului, de baronul von Seizam, prim secretar al ambasadei germane, de lordul Halifax și de d. Cadogan și lordul Brocket.

Cu câteva minute înainte de plecarea avionului a sosit la aeroport și lordul Londonderry, care s'a întreținut cu primul ministru, prezentându-i și un mesagiu. După ce a luat cunoștință de cuprinsul mesagiului, primul ministru a surâs. El părea foarte bine dispus.

Pe aeroport se strânsese o mică mulțime, care a aclamat pe d. Chamberlain și a strigat: „Trăiască Cehoslovacia".

DECLARAȚIILE D-LUI CHAMBERLAIN

Inainte de a se urca în avion d. Chamberlain a declarat:

„Mă duc să întâlnesc pe d. Hitler, fiindcă situația mi se pare că este dintre acelea în care conversațiile personale ar putea să ducă la rezultatele urmărite de politica mea, care totdeauna a fost de a asigura pacea.

Acceptarea de către Fuehrer a sugestiei mele îmi dă curaj să sper că vizita nu va rămâne fără rezultate".

Cuvintele dătătoare de speranțe ale primului ministru au provocat vii aclamații din partea celor ce se aflau în apropierea sa.

Primul ministru s'a întreținut câteva minute cu lordul Halifax, înainte de a se urca în avion.

D. Kordt, însărcinatul cu afaceri al Reichului, a felicitat pe d. Chamberlain pentru inițiativa sa plină de mărinimie.

CONDIȚII PUȚIN FAVORABILE PENTRU AVION

Avionul cu care călătorește d. Chamberlain este pilotat de maiorul Pally, asistat de maiorul King. Condițiunile atmosferte sunt destul de puțin favorabile deasupra Reichului, unde se crede că avionul va întâlni ceață și ploaie.

D. Chamberlain, care are 69 ani, călătorește acum pentru prima oară cu avionul.

Ceasul istoric

Berlin, 15 (Rador). — Agenția D. N. B. transmite:

„Berliner Tageblatt", într'un articol intitulat „Ceasul istoric", scrie între altele: „Unul dintre rezultatele marelui discurs ținut de Fuehrerul cancelar cu ocazia închiderii congresului partidului național-socialist este acum evident în fața întregei lumi: puterile de la Versailles au acum o ultimă șansă de a repara injustiția adusă Europei prin diferitele tratate de pace și de a pune capăt crizei ce pare să se accentueze din ce în ce mai mult. Trebuie să se lucreze fără ezitare. Noi constatăm cu satisfacție că puterile occidentale vorbesc din nou de dreptul de liberă determinare a popoarelor, că ele își amintesc din nou nobilele idei cuprinse în declarația de independență a Statelor Unite, care au fost solemn proclamate la Versailles, dar cari ulterior n'au mai fost ținute în seamă.

Ziarele engleze speră într'o destindere

Londra, 15 (Rador). — Vizita pe care d. Neville Chamberlain o face cancelarului Hitler se bucură de o primire călduroasă din partea tuturor ziarelor engleze de Joi dimineață, care aduc omagii curajului și calităților de om de stat ale primului ministru britanic.

„Times" scrie că știrea despre această vizită va procura un sentiment de ușurare profundă și de satisfacție întregii omeniri, cu excepția unui mic număr ale cărui relațiuni cu dictatorul sunt greu de înțeles. Vizita aceasta, în orice caz, este încoronarea sforțărilor neîncetate ale guvernului britanic pentru a favoriza concilierea și a stăvili o desfășurare a lor tragică. Sforțările guvernului britanic acordă Marei Britanii titlul de sentinelă a libertății și păcii.

„Daily Herald" arată că d. Chamberlain a luat o măsură nu numai îndrăzneață, dar extrem de cuminte.

„Daily Telegraph" relevă că față în față și laolaltă înțelegând cât de mari sunt interesele ce sunt puse în joc, ar fi straniu dacă d-nii Chamberlain și Hitler nu ajung să împrăștie toate neînțelegerile și antagonismele cari, până acum, s'au opus la găsirea unei soluțiuni.

„News Chronicle" declară că d. Chamberlain a luat asupra sa cea mai îndrăzneață și dramatică inițiativă din toată istoria diplomatică modernă.

Un articol elogios despre M. S. Regele Carol II, în ziarul italian „Stampa"

Roma, 15 (Rador). — Sub titlu „Cine intră fără să bată la ușă? Este Regele, Regele Carol II!" marele cotidian italian „Stampa" publică un admirabil articol închinat M. S. Regelui României.

Ziarul descrie cu detalii impresionante activitatea desfășurată personal de Suveran pentru însănătoșirea vieții publice românești, stârpirea abuzurilor, sugrumarea vechilor moravuri cari aduseseră în pragul ruinei întreaga organizație de stat.

Articolul debutează cu vizita neașteptată la primăria din Oradea, unde primarul s'a pomenit cu Regele intrând pe ușă și cerând imediat să i se arate registrele municipiului, inspecțiune urmată de altele, în diferite regiuni ale țării, având drept consecință sancțiuni meritate, înlocuirea vinovaților cu funcționari integri.

Cu sistemul acesta, corupțiunea, care atâta vreme a paralizat viața economică a țării, dispare pe zi ce trece. Și ziarul urmează:

„Regele Carol, care a devenit un perfect contabil, se îndeletnicește cu o mulțime de alte lucruri, în afară de gestiunea comunelor. In călătoriile Sale tăinuite și neașteptate, se interesează de toate. Se oprește în cele mai modeste colțuri din țară, intră în colibele sătenilor, împarte bani la familiile numeroase, poruncește să se construiască piscine și să se înalțe biblioteci. Stă de vorbă cu lucrătorii, le ascultă nevoile, cererile. Cei cari-și destăinuiesc păsurile sunt totdeauna sinceri, de oarece atunci când se jăluiesc cu inima deschisă, nici pe departe nu bănuiesc că Cel cu care stau de vorbă este Regele lor.

„Datorită inspecțiilor regale,— notează ziarul, — abuzurile și fraudele au dispărut, în ultimele luni spiritul public s'a schimbat, veniturile statului au sporit, fiindcă numai un leac energic era în stare să salveze România de dezordinele și anarhia morală a guvernărilor precedente.

„Ca și înaintașul Său din cele „O mie și una de nopți" noul Harun al Rașid călătorește totdeauna conducând singur puternicul Său automobil, îmbrăcat în vesminte simple, un impermeabil, o beretă bască care-I ascunde fruntea".

Articolul, după ce mai menționează gestul Suveranului, care din caseta Sa particulară a dăruit 200.000 lei pentru construirea unei biserici, încheie subliniind măsurile salutare ce s'au luat în administrație, încredințându-se gospodăria județelor la o serie de ofițeri superiori dintre cei mai energici și mai capabili, astfel încât mecanismul învechit a fost înlocuit cu un sistem de control răspunzător de buna aplicare a metodelor de curând introduse.

Poliția, complet reinoită, funcționează astăzi cu toată precizinea dorită. Drept concluzie, ziarul reproduce cu litere deosebite lozinca Majestății Sale:

„Forță și dreptate pentru toți, și România va renaște".

S'au ciocnit două avioane militare în Anglia

Londra, 15 (Rador). — **Două avioane militare s'au ciocnit în aer deasupra unei localități din regiunea Lincoln.**

Cei trei ocupanți ai avioanelor s'au salvat cu parașutele.

Avioanele au căzut, unul din ele pe o casă pe care a incendiat-o, iar celălalt pe pământ.

După ce a fost stins incendiul, a fost scos de sub ruine cadavrul unei femei.

In

Ilustrațiunea Română

găsiți cele mai interesante reportagii, cu excelente fotografii. Din ultimul număr, citățm:

Femeia crampon; Naturiștii americani; Prințul sinucigașilor, Poliția științifică, etc.

Actualitățile săptămânii:

Despre crima din Str. Ing. Zablovsky; Serbările marinei, etc.

Viața muncitorească la Constanța

Pentru restabilirea unui adevăr

Constanța, 16 Sept.

Despre starea actuală a muncitorilor români ce activează în portul nostru, cum și despre modul lor de organizare, am vorbit în multe rânduri. Am ținut îndeosebi să evidențiem că datorită multelor reforme făcute în ultimii cinci ani, situația muncitorilor, de plâns în vremea vătăfiei, s'a îmbunătățit simțitor, iar astăzi toți au ajuns să se bucure de o altă considerație în ochii lumii, care a început să le dea importanța ce o merită. Dar ceeace a fost mai îmbucurător, e că de unde în anii de după război ideile bolnăvicioase își făcuse loc adânc în mijlocul muncitorimei portului nostru, astăzi avem această clasă animată numai de sentimente pur naționale.

Toată această transformare o putem datora numai bunei conduceri pe care a avut-o muncitorimea constănțeană în ultimii șase ani și care a reușit s'o readucă pe calea cea bună.

Cum însă în ultimul timp împotriva muncitorimei constănțene și a felului ei de organizare s'a început o campanie deloc întemeiată și cu scopuri a căror justificare nu prea o înțelegem, ne vom ocupa puțin de această chestiune.

Astfel este acuzată conducerea muncitorimei că au fost eliminați dela munca portului, muncitori cari nu au vrut să accepte acte arbitrare și nici să admită să li se speculeze munca. Ba mai mult chiar, că s'au ordonat și niște anchete, al căror rezultat nu este cunoscut încă și că ar trebui să se vină cu sancțiuni drastice pentru pedepsirea celor vinovați.

Este bine să se știe însă, că toate reclamațiunile îndreptate împotriva situației de astăzi a muncitorilor constănțeni, au fost făcute de cei cari au fost dați afară pentrucă constituiau prin ideile pe care le împrăștiau, un adevărat pericol social, sau că se făcuseră vinovați de fapte cari frizau codul penal, iar menținerea lor în rândurile muncitorimei era oprită chiar de legile cari guvernează această clasă.

Dealtfel acestea au fost și concluziile la cari au ajuns anchetatorii și din această cauză nu s'au luat nici măsuri de sancționare împotriva conducerei muncitorimei, dovedindu-se că la mijloc sunt numai acte pornite din răzbunare.

Pentru o mai bună punere la punct și restabilirea adevărului sindicatul docheri manuali s'a adresat justiției.

Notar condamnat la 1 an inchisoare

Făgăraș, 16 Sept.

După cum am arătat la timp, notarul Valdemer Hutlinger din Șinca Veche și casierul acelelaș comune, Vasile Popione, au fost dați în judecată pentru falsuri și delapidări de bani publici.

După două amânări procesul a venit din nou spre judecare, Miercuri în fața tribunalului local.

Completul tribunalului a fost format din d-l Otto Leschner președinte asistat de d-l judecător C. Angelescu fotoliu ministerului public fiind ocupat de d. procuror N. Tănăsescu.

La ora 1 tribunalul a amânat pronunțarea sentinței, pentru ora 6 după masă, când a adus un verdict de condamnare, prin care condamnă pe notarul Hutlinger la un an închisoare, 2 ani interdicție și la restituirea sumei de 106.557 lei în numerar și 85.524 lei în titluri de împrumut. Se va scade timpul de 62 de zile făcut în prevenție. Casierul Popione, a fost achitat.

—xx●●xx—

Meeting de aviație la Slatina

Slatina, 14 Sept.

In ziua de 25 c., asociația română pentru propaganda aviației, filiala Olt, organizează în localitate, un meeting de aviație pe terenul de aterisaj de lângă regimentul de artilerie.

Se vor executa sboruri cu acrobații, cu cei mai încercați aviatori, sboruri de agrement cu avioane mari de pasageri, aruncarea cu parașuta, vânătoare de balonașe, etc.

—xx●●xx—

Mișcarea vapoarelor în portul Constanța

Constanța, 15 Sept.

Intrate: „Lesmore" englez cu cereale dela Brăila; „Patria", francez, cu 31 tone mărfuri și 29 pasageri dela Marsilia; „Kalarand", estonian, cu 60 tone lămâi dela Tel Aviv.

Tancuri venite să încarce produse petrolifere: „Esturia", englez dela Tonopse; „Inverlifey", englez, dela Falmouth; „Apolonia", olandez, dela Alexandria; „Sunik" francez, dela Cardiff; „Barbu Știrbey", român, dela Genova; „Phenix", francez, dela La Nouvele.

Eșite: „Patria", francez, la Beirouth; „Jesmore", englez, la Rotterdam; „Vile de Toulon", francez, la Salonic.

Tancuri încărcate cu produse petrolifere: „Phenix", francez, la Marinopol; „Chrisoroi", elen, cu 550 tone la Cavalla; „Antares", turc, cu 5200 tone la Alexandria; „Theodora", elen, cu 1250 tone la Alexandria; „Barbu Știrbey", român, cu 4100 tone la Venezia; „Lucifero", italian, cu 6000 tone în porturile italiene; „Borgny", norvegian, cu 3940 la Alexandria.

Domnii abonați sunt rugați ca la orice reclamație sau schimbare de adresă să binevoiască a ne trimite eticheta cu care primesc ziarul, iar spre a fi prompt serviți la reînoirea abonamentului să lipească pe cuponul mandatului poștal eticheta abonamentului expirat.